

den mangler Chaussering. Naar man ikke i en Egn som Stagen er kommen saa vidt, at man har en ordentlig Kjørevei — thi den er ikke ordentlig, naar den er belagt med L yng — naar de ikke en Gang kunne faae en ordentlig Landevei, saa synes jeg sandelig det er for tidligt at tænke paa en Jernbane. Det beviser ikke Noget efter min Mening, at, som omtalt, disse Kommuner og Private ville yde 260,000 Kr., det vil vistnok overhovedet enhver Kommune gjøre, der er stillet paa samme Maade som Stagen. Disse 260,000 Kr. ere efter min Mening saa vel anvendte, som Penge overhovedet kunne anvendes; naar de skulde have, hvad de en Gang maa have, en Landevei, vilde den alene koste 250,000 Kr. altsaa omtrent det Samme, som vilde medgaa nu som deres Tilskud til denne Jernbane, og saa have de den Fordel, at de for Fremtiden ikke behøve at belægge deres Landevei med Stjerper eller L yng; men de kunne vente, at enten Trafikken eller i alt Fald Staten maa kunne bestride Omkøstningerne. Jeg skal ligeledes indrømme, hvad jeg bemærkede før, at 500,000 Kr. er i sig selv ikke nogen meget stor Sum; men det, jeg frygter mere end disse 500,000 Kr., er de Konsekvenser, der komme deraf; thi naar Staten ved denne Leilighed giver 500,000 Kr. op til Stagen, forekommer det mig høist rimeligt og naturligt, at Staten ogsaa maa føle sig tvungen til at yde et lignende Bidrag andre Steder, hvor man i lige saa høj Grad som her kunde finde det nødvendigt at bygge en Jernbane; vi komme her ind paa et Skraaplan, som forekommer mig meget farligt, og som let kan føre til Udgifter, der overstige det, der i Grunden burde medgaa. Jeg kan ikke komme bort fra den almindelige Anskuelse, som jeg har om Finansvæsenet her til Lands, at vi i Fremtiden komme til at spare Meget, men i alt Fald tror jeg, at vi skulle passe meget paa ikke at komme ind paa den Slags Udgifter til Foretagender, der efter min Mening have saa liden Betydning som dette. Jeg tror som sagt, at vi derved komme ind paa altfor kostbare Veie, hvad jeg bestemt vil fraraade, og derfor skal jeg tillade mig at anbefale det høie Thing at stemme imod dette Lovforslags Omgang til 2den Behandling.

Sauerstedt: Jeg kan i det Allermeste være enig med den ærede første Taler i hans Begrundelse og Udtalelse om det foreliggende Forslag, og jeg kan som Følge deraf ikke være enig med den ærede sidste Taler. Jeg veed fra tidligere Udtalelser af det ærede Medlem, at han ikke er nogen stor Ven af Jernbane-

bygning, navnlig ikke i Sylland, og derfor er det saa let forståeligt, at det ærede Medlem er saa absolut imod Bygningen af en Jernbane til Syllands yderste Punkt, Stagen, som for det ærede Medlem vistnok staar som noget ganske Vilde og Ubetydeligt. Jeg antager dog, at det ærede Medlem har læst en Del Beretninger om Begivenheder, der foregaa deroppe ved Stagen, navnlig de meget hyppige Strandinge, hvor den Sifferbefolkning, der lever deroppe, har vovet Stvet mange Gange for at redde andre Mennefters Liv. Denne Befolkning er, som den første ærede Taler nævnde, kun et Par Tusinde Mennefter, som leve isolerede og saa godt som afskaarne fra Yderverdenen; det er vistnok det eneste Punkt, der er tilbage i Danmark, hvor Beboerne leve saa isolerede som Skagboerne gjøre. Naar det nu er givet, at den Befolkning, der lever der, og altsaa er i Danmark og paa dansk Grund, har maattet bære sit Bidrag til Statsforordningerne i Almindelighed og Jernbanebygningen i Særdeleshed i hele Landet, synes det mig, at det kan være fuldt forvarligt at ræsonnere som saa, at den bør ogsaa have Noget af de Goder, som nu tilflyde Medborgere i det øvrige Land. — Det ærede Medlem vilde mere sig over, at de nu leve under saadanne Forhold, at den Veie til Stagen, som er den eneste Forbindelse med Landet, er saa ussel, at den ikke er gruset eller chausseret, hvad man ellers tror, at Veiene nuomfunder skulle være, men bliver belagt med L yng. Men naar det nu er det eneste Veimateriale, de kunne skaffe tilveie paa en saa lang Strækning som 2 $\frac{1}{4}$ Mil, er det dog naturligt, at de benytte det. — Nu er Spørgsmaalet fremme, og det trænger sig paa mere og mere og med større og større Nødvendighed, at en Forandring maa til; thi det Spørgsmaal har været fremme i flere Aar, og der har været konfereret med Amtsråad og Regjering om, hvad der var rigtigt, enten at bygge en chausseret Landevei til Stagen eller at anlægge en Jernbane efter det allerbilligste System. Svaret maa naturligvis være let at give lige overfor de Forhold, som Enhver, der kender dem, maa kunne danne sig en Mening om, og Svaret er da blevet det, at den høitærede Indenrigsminister nu har fundet sig foranlediget til at indbringe et Lovforslag om at anlægge en Jernbane i Stedet for at anlægge en Veie, som dog ikke kunde tilfredsstille det Krav og det Behov, som den Befolkning med Rette vil kunne vente tilfredsstillet. Jeg vil haabe, at den ærede Indenrigsminister vil være i Stånd til at kunne føre Lovforslaget igjennem, saa at det bliver ophøiet til Lov. At den Bane, som her er